

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,
ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,
email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.: 2998/6-12-2023)

Ετέθη από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης το κάτωθι ερώτημα προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α) για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

«Εάν υφίστανται ευνοϊκές διατάξεις δανεισμού υπέρ των Δ.Ε.Υ.Α.»

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

I. Ιστορικό

Η ερωτώσα Δ.Ε.Υ.Α. υπέχει οφειλή βάσει της υπ' αριθ. 11/23.6.2004 Σύμβασης Πίστωσης με την πρώην ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, η οποία σήμερα ανέρχεται σε € 116.116,77 πλέον τόκων και εξόδων.

Την 12-07-2023 η Δ.Ε.Υ.Α. υπέβαλε προς την διαχειρίστρια της απαίτησης....., αίτημα περί ρύθμισης της ως άνω οφειλής.

Με την υπ' αρ. 162/2023 απόφαση του Δ.Σ. η ερωτώσα Δ.Ε.Υ.Α. απεδέχθη την πρόταση της εταιρείας, για ρύθμιση της οφειλής της Δ.Ε.Υ.Α. προς την πρώην ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, με τις κάτωθι προϋποθέσεις: α) Αποστολή στοιχείων για την μέχρι τώρα διαμόρφωση του υπολοίπου της οφειλής, από την ALPHA BANK, β) Διαγραφή των τόκων, λόγω της δυσχερούς οικονομικής κατάστασης της Επιχείρησης,

γ) Διερεύνηση με την νομική υπηρεσία της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. ύπαρξης ευνοϊκών διατάξεων, σχετικά με τον δανεισμό των Δ.Ε.Υ.Α.

II. Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο

1.1. Σύμφωνα με τον ν. 1069/1980 «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως» (Α' 191), στο άρθρο 1 «Σύσταση- Αντικείμενο» προβλέπεται ότι: «1. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114) έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του ν. 3852/2010 (Α' 87).».

1.2. Περαιτέρω, στο άρθρο 10 «Πόροι της επιχείρησης» όπως τροποπ. με το άρθρο 5 του ν. 4483/2017 ορίζεται ότι: «1. Πόροι της επιχείρησης είναι: α) το ειδικό τέλος που προβλέπεται από το άρθρο 11, β) το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης, γ) η δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης προς τον αγωγό ύδρευσης και αποχέτευσης, δ) το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο ύδρευσης, ε) το πάγιο τέλος για την κάλυψη μέρους του ελάχιστου κόστους λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4071/2012 (Α' 85), στ) το τέλος χρήσης υπονόμου, ζ) το τέλος χρήσης δικτύων αποχέτευσης -ομβρίων, η) η αξία του νερού που καταναλώνεται, θ) η εγγύηση χρήσης υδρομετρητή, ι) το τέλος αντικατάστασης υδρομετρητή, ια) η δαπάνη μετατόπισης αγωγών διακλάδωσης και συνδέσεων ύδρευσης ή αποχέτευσης υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών, ιβ) οι συνεισφορές τρίτων για την εκτέλεση κατά προτεραιότητα έργων, ιγ) χρηματοδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, για τη μελέτη και κατασκευή έργων αρμοδιότητας της Δ.Ε.Υ.Α., ιδ) τα έσοδα από την περιουσία της επιχείρησης ή το τίμημα από την εκποίησή της, ιε) δάνεια, κληρονομίες, δωρεές και λοιπές επιχορηγήσεις.».

2. Σύμφωνα με τον ν. 3965/2011 «Αναμόρφωση πλαισίου λειτουργίας Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, Σύσταση Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας και άλλες διατάξεις» (Α' 111), στο άρθρο 1 προβλέφθηκε ότι:

«1. Συνιστάται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων κλάδος εμπορικών δραστηριοτήτων, στον οποίο εντάσσονται οι δραστηριότητες της χορήγησης δανείων σε ιδιώτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), κατά την εκάστοτε διέπущα το Ταμείο νομοθεσία, και των καταθέσεων, εξαιρουμένων των πάσης φύσεως εκ του νόμου υποχρεωτικών καταθέσεων.

2. Τα επί μέρους στοιχεία ενεργητικού και παθητικού κάθε δραστηριότητας που εντάσσεται στον κλάδο εμπορικών δραστηριοτήτων προσδιορίζονται, επί τη βάσει αναλυτικής οικονομοτεχνικής μελέτης, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.».

Στο δε άρθρο 3 παρ.2 ότι: «3. Το Ταμείο εκτός του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων μπορεί να χορηγεί δάνεια μόνο προς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), συνδέσμους και ενώσεις αυτών, καθώς και προς νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπό τον όρο ότι τα δάνεια αυτά έχουν ως αποκλειστικούς σκοπούς την εξυγίανση των ΟΤΑ ή την εκτέλεση έργων υποδομής για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, με ή χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα ή την εκτέλεση έργων γενικού συμφέροντος. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία χορήγησης από το Ταμείο των πιο πάνω δανείων. Μέχρι την έκδοση του ως άνω διατάγματος εξακολουθούν να ισχύουν οι κείμενες διατάξεις ως προς τη χορήγηση δανείων στους φορείς της παραγράφου αυτής.».

άλλα Κοινοφελή Ιδρύματα, και δ) Προμηθευτικός και Καταναλωτικούς Συνεταιρισμούς δημοσίων υπαλλήλων, υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., Δημοσίων Οργανισμών, Δημοσίων Επιχειρήσεων και υπαλλήλων Ο.Τ.Α.».

3.2. Ακολούθως εξεδόθη το Π.Δ. 169/2013 «Ρύθμιση θεμάτων χορήγησης δανείων σε ΟΤΑ και σε άλλους φορείς από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων» (Α' 272), όπου στο άρθρο 1 «Πεδίο εφαρμογής» προβλέπεται ότι: «Με το παρόν Προεδρικό Διάταγμα ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία χορήγησης από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, δανείων προς α) οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), β) συνδέσμους και ενώσεις ΟΤΑ, γ) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) των ΟΤΑ, δ) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και ε) δημόσιους φορείς, όπως νοούνται στη διάταξη του άρθρου 1 του Ν. 3389/2005 (Α' 232) «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα», από τον δεσμευμένο τομέα του Ταμείου, όπως αυτός έχει καθορισθεί σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3965/2011 (Α' 113) και μετά από τον προσδιορισμό των στοιχείων του εμπορικού τομέα του Ταμείου με την υπ' αριθμ. 34/13-01-2012 (Β' 55) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύουν κάθε φορά».

III. Ερμηνεία διατάξεων

1. Με το ΠΔ 256/1984 είχε επιτραπεί η χορήγηση δανείων με τους εκεί αναφερόμενους ευνοϊκούς όρους – μεταξύ άλλων - σε Δήμους και κοινότητες, Συνδέσμους, Ενώσεις, Ιδρύματα και λοιπά Νομικά Πρόσωπα των Δήμων και κοινοτήτων, καθώς και σε Επιχειρήσεις των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις οποίες οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν την πλειοψηφία των μετοχών ή μεριδίων.

Ακολούθως, με το ν. 3965/2011 (Α 113) προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων, η αναμόρφωση του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με τον διαχωρισμό του σε εμπορικό τομέα, στον οποίο εντάσσονται οι δραστηριότητες του εμπορικού κλάδου, όπως π.χ. η χορήγηση δανείων σε ιδιώτες, η αποδοχή των καταθέσεων κ.α. και σε δεσμευμένο, στον οποίο, εκτός άλλων, υπάγονται οι παρακαταθήκες, οι πάσης φύσεως προβλεπόμενες από διατάξεις καταθέσεις καθώς και η χορήγηση δανείων

προς φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου ορίζονται τα εξής: «3. Το Ταμείο εκτός του κλάδου εμπορικών δραστηριοτήτων μπορεί να χορηγεί δάνεια μόνο προς οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), συνδέσμους και ενώσεις αυτών, καθώς και προς νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπό τον όρο ότι τα δάνεια αυτά έχουν ως αποκλειστικούς σκοπούς την εξυγίανση των ΟΤΑ ή την εκτέλεση έργων υποδομής για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, με ή χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα ή την εκτέλεση έργων γενικού συμφέροντος. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία της χορήγησης από το Ταμείο των πιο πάνω δανείων».

Κατ' εξουσιοδότηση του ν. 3965/2011, εξεδόθη το νεώτερο ΠΔ 169/2013 με το οποίο ορίζονται εκ νέοι οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία χορήγησης από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δανείων προς α) οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), β) συνδέσμους και ενώσεις ΟΤΑ, γ) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) των Ο.Τ.Α., δ) νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) και ε) δημόσιους φορείς, όπως νοούνται στη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 3389/2005 «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα», από τον δεσμευμένο τομέα του Ταμείου, όπως αυτός έχει καθορισθεί σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3965/2011.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι μετά τη δημοσίευση του ν. 3965/2011 και ιδίως του ΠΔ 169/2013 απαγορεύτηκε ο ευνοϊκός δανεισμός από το ΤΠΚΔ των ΝΠΔ των ΟΤΑ (όπως είναι και οι Δ.Ε.Υ.Α.), ενώ επετράπη -ως προς τα δημοτικά νομικά πρόσωπα- μόνο για τα ΝΠΔΔ των ΟΤΑ.

IV. Επί του ερωτήματος

Από τις διατάξεις του ν. 3965/2011 και του ΠΔ 169/2013 συνάγεται ευθέως ότι ο νομοθέτης έχει απαγορεύσει τον ευνοϊκό δανεισμό από το ΤΠΚΔ υπέρ των Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α. στα οποία συγκαταλέγονται και οι Δ.Ε.Υ.Α. Επομένως, με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν υφίστανται διατάξεις περί ευνοϊκών όρων δανεισμού υπέρ των Δ.Ε.Υ.Α.

Αθήνα, 19-01-2024

**Η γνωμοδοτούσα
Σβεtlάνα (Ζέτα) Ζυγούρη**

**ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ**

ΖΕΤΑ Π. ΖΥΓΟΥΡΗ

Δικηγόρος
ΜΔ Δημόσιο Δίκαιο- Δημόσιες Πολιτικές

ΑΘΗΝΑ (ΜΟΥΣΕΙΟ) - ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11
Τ.Κ. 10682, τηλ. 2108259140-141
email: pzygouris@gmail.com

